

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **TERMO Děčín a. s.**, IČO: 64050882,
sídlem Oblouková 958/25, 405 02 Děčín,
zastoupená Mgr. Lukášem Votrubou, advokátem,
sídlem Moskevská 637/6, 460 01 Liberec,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

Oblastní stavební bytové družstvo Děčín, IČO: 00212504,
sídlem Jeronýmova 425/15, 405 02 Děčín,
zastoupená JUDr. Šárkou Anežkovou Harantovou, advokátkou,
sídlem Masarykova 1327/45, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2022, č. j. KUUK/180042/2022,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osobě zúčastněné na řízení **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2022, č. j. KUUK/180042/2022, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 25. 7. 2022, č. j. MDC/79900/2022, jímž byla podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a dle § 18c vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 503/2006 Sb.“), povolena změna dokončené stavby (stavební úprava) „*Změna zdroje tepla – vytápění objektu X*“ na pozemku st. p. č. XA, p. č. XB v katastrálním území X. Žalobkyně se současně domáhala přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

1. Žalobkyně úvodem podané žaloby stručně shrnula dosavadní průběh projednávané věci. Následně s odkazem na dikci § 2 odst. 2 písm. c) body 11. a 14. zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), uvedla, že je licencovaným výrobcem tepelné energie, přičemž má též licenci na rozvod tepelné energie. K samotnému rozvodu tepelné energie žalobkyně používá soustavu zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“).
2. Poté žalobkyně uvedla, že SZTE je samostatnou nemovitou věcí – stavbou, jak plyne z § 509 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). SZTE ve vlastnictví žalobkyně je zároveň stavbou veřejné technické infrastruktury.
3. Dle žalobkyně je pak na předmětný stavební záměr (tj. nový zdroj tepla) třeba nahlížet tak, že tento bude napojován na existující systém vytápění, kde je zdrojem tepla SZTE, která je propojena s domovními rozvody v budově, a tvoří tak stávající celek vytápění budovy. Byť tedy stavebník vybuduje nový zdroj tepla, který napojí na domovní rozvody (bez ohledu na skutečnost, komu vlastnický náleží), tyto domovní rozvody jsou propojeny se SZTE, a to při splnění podmínky, že předmětem stavebního řízení není odpojení budovy od SZTE. Jelikož bude nový zdroj tepla napojován na stávající vytápění budovy propojené se SZTE, dle žalobkyně byly správní orgány povinny na danou věc aplikovat zejména § 110 odst. 2 písm. d) stavebního zákona a § 115 stavebního zákona ve spojení s § 18c odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb. K tomu žalobkyně doplnila, že v rámci podaných námitek požadovala, aby stavební úřad do prvostupňového rozhodnutí zapracoval podmínky k napojení stavebního záměru na SZTE. Stavební úřad však do podmínek pro provedení stavby zahrnul pouze některé podmínky, které navíc v části upravil. Pokud tedy stavební úřad do prvostupňového rozhodnutí řádně nepřevzal požadavky žalobkyně jako vlastníka technické infrastruktury, neaplikoval správně § 115 stavebního zákona a § 18c odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. a) vyhlášky 503/2006 Sb. Tím došlo k přímému zásahu do vlastnického práva žalobkyně k SZTE, neboť nebyly zahrnuty podmínky k ochraně SZTE, zejména pokud se týká napojení stavby na SZTE prostřednictvím rozvodů tepla v budově. K tomu žalobkyně doplnila, že je třeba ve věci zodpovědět otázku, zda je požadavek vlastníka technické infrastruktury k napojení na ni ve smyslu § 110 odst. 2 písm. d) a § 115 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stavebního zákona ve spojení s § 18c odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb. námitkou dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, zda má stavební úřad možnost uvážení, pokud se týká požadavků k napojení stavby na veřejnou technickou infrastrukturu, nebo zda má povinnost tyto podmínky do rozhodnutí převzít v celém rozsahu, a zda je daný skutkový stav „napojením stavby“ na veřejnou technickou infrastrukturu ve smyslu § 18c vyhlášky č. 503/2006 Sb., když je dle žalobkyně předmětem stavebního řízení pouze instalace nového zdroje tepla, který má být propojen přes domovní rozvody se stávající SZTE, a to za jejího plného fungování, přičemž ze spisového materiálu dle žalobkyně neplyne, že by došlo k odstranění stávajícího zdroje tepla. Žalobkyně poté považuje za zásah do jejího vlastnického práva k SZTE, že žalovaný aproboval namítaný postup stavebního úřadu, kterým bylo zdůvodněno nezahrnutí podmínek požadovaných žalobkyní do podmínek pro provedení stavby blíže nepřezkoumatelnými frázemi. Rozhodnutí správních orgánů byla dle žalobkyně také vydána v rozporu s § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), přičemž jsou i z tohoto důvodu nepřezkoumatelná.

4. Žalobkyně poukázala i na to, že správní orgány v namítaných rozhodnutích směřují změnu způsobu vytápění ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona a zřízení a provoz náhradního či jiného zdroje dle § 77 odst. 4 téhož zákona. Rozhodnutí žalovaného tedy dle žalobkyně působí vnitřně rozporně, když na jednu stranu konstatuje, že předmětem dané věci není odpojení budovy od SZTE, avšak na druhou stranu uvádí, že dojde k odpojení budovy od SZTE, aniž by k tomu existoval nějaký relevantní důkaz, ze kterého by mohl tuto skutečnost dovodit. Pokud stavebník požadoval v rámci žádosti o stavební povolení pouze zřízení nového zdroje tepla, nemůže se v daném případě jednat o změnu způsobu vytápění podle § 77 odst. 5 energetického zákona. Dle žalobkyně je tak v řešeném případě rozporná situace, když lze z projektové dokumentace dovodit, že dojde k odpojení budovy od SZTE, ke kterému již neuvádí nic bližšího co do termínu, návaznosti na vybudování nového zdroje, potřebných činností na domovních rozvodech, resp. stran ovlivnění SZTE, avšak stavebník v žádosti odpojení nepožaduje. Stavební úřad byl přitom vázán podanou žádostí stavebníka, a rozhodnutí tak mohl vydat toliko v rámci předmětu vymezeného podanou žádostí. Za daného stavu tak žalobkyně namítla, že se jedná o nikoliv změnu způsobu vytápění, ale o zřízení a provoz náhradního či jiného zdroje, což dle podkladů ve spise plně odpovídá § 77 odst. 4 energetického zákona, nikoliv § 77 odst. 5 téhož zákona. Výše uvedené pak dle tvrzení žalobkyně ovlivňuje její postavení jako vlastníka SZTE, neboť u změny způsobu vytápění, kdy dochází k odstranění stávajícího zdroje, má žalobkyně možnost se k jeho odstranění vyjádřit z pozice vlastníka dle § 184a stavebního zákona. U zřízení nového zdroje má poté žalobkyně možnost jako vlastník veřejné technické infrastruktury stanovit požadavky (podmínky) k napojení na ni a zároveň má založeno právo jako držitel licence pro rozvod tepelné energie na uzavření dohody o podmínkách vzájemného fungování obou soustav. Žalobkyně tak byla nesprávnou aplikací práva ze strany žalovaného zkrácena na svém právu sjednat s odběratelem dohodu o zřízení a provozu nového zdroje dle § 77 odst. 4 energetického zákona, resp. na svém právu stanovit podmínky k provozu takového zdroje. V daném řízení přitom dle žalobkyně nebylo prokázáno, že skutečně dojde k odstranění rozvodného tepelného zařízení, tj. jeho odpojení, kdy pouze tím může být naplněna díkce § 77 odst. 5 energetického zákona.
5. Dále žalobkyně poukázala na to, že již v průběhu řízení vedeném před stavebním úřadem namítala, že je SZTE zřizována a provozována ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. c) a § 3 energetického zákona]. Dle žalobkyně je přitom předmětným stavebním záměrem zasahováno do jejího vlastnického práva k rozvodům tepelné energie v budově (§ 509 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

občanského zákoníku a § 2 energetického zákona), neboť stavební úřad zákonným postupem nezjistil majetkové rozhraní mezi jejím vlastnictvím a vlastnictvím stavebníka. Stavební úřad disponuje evidencí veškeré projektové dokumentace stran dotčené budovy, resp. i SZTE, nicméně ve věci nedoložil žádnou historickou projektovou dokumentaci, ze které by se podávalo, jak byly domovní rozvody vybudovány v době jejich výstavby. Žalobkyně tak namítla způsob zjištění skutkového stavu, přičemž má za to, že by mělo být postupováno zákonným způsobem. Otázkou je pak dle žalobkyně to, zda lze vlastnictví k rozvodům v objektu vybudovaném v roce 1981 prokazovat projektovou dokumentací vypracovanou v roce 2017, jakož i to, který z účastníků v návrhovém řízení o vydání stavebního povolení nese důkazní břemeno k prokázání vlastnictví rozvodů tepla v budově. Žalobkyně též poukázala na fakt, že nebyla správními orgány ani vyzvána k tomu, aby své vlastnické právo k rozvodům tepla doložila. Dle jejího tvrzení tudíž v řešeném případě nebylo řádně zjištěno vlastnické právo k rozvodům tepla v budově. Předmětná stavba se pak podle žalobkyně přímo dotýká jejího rozvodného tepelného zařízení, které může být výstavbou nového zdroje poškozeno či zničeno (konkrétně může dojít ke škodě na signalizačním kabelu poruch, případně na měřicím zařízení). Z projektové dokumentace přitom dle jejího názoru nelze ověřit, kde je veden signalizační kabel poruch v jejím vlastnictví a kde jsou umístěna měřidla tepla atd. K tomu poukázala na energetický zákon (např. § 78 odst. 3), který tato zařízení chrání. Případné poškození měřicího zařízení se totiž negativně projeví v nesprávnosti měření dodané tepelné energie, která by pak musela být určena náhradním způsobem.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K tomu nejprve poukázal na samotné odůvodnění napadeného rozhodnutí a dále zmínil, že ne všechny požadavky, které žalobkyně navrhovala zahrnout do podmínek rozhodnutí stavebního úřadu, byly pro provedení dané stavby relevantní, a ne všechny se týkaly výhradně ochrany vlastnických práv žalobkyně zakládajících její účastenství ve věci. Takové podmínky pak stavební úřad nebyl povinen zahrnout do povolení stavby ani z důvodů ochrany veřejného zájmu, či naplnění dikce § 115 stavebního zákona a § 18c odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb.
7. Skutečnost, že je SZTE podle energetického zákona zřizována a provozována ve veřejném zájmu, nemůže být dle žalovaného vykládána tak, že ten, kdo chce zdroj tepla ve svém objektu změnit, činí něco proti veřejnému zájmu. Stavební úřad přitom správně posoudil komplexnost navrhované stavby včetně jejího napojení na technickou infrastrukturu. Plnění požadavků vlastníka technické infrastruktury se ve stavebním povolení dle § 18c odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb. zabezpečuje v případě, že se navrhovaná stavba připojuje na technickou infrastrukturu tohoto vlastníka. Taková situace ovšem v řešeném případě nenastala. Stejně tak nebyl ve věci žádný důvod vyžadovat dohodu s vlastníkem SZTE ve smyslu § 77 odst. 4 energetického zákona, jak žalovaný popsal už v napadeném rozhodnutí.
8. Žalovaný závěrem vyjádření zdůraznil specifické postavení žalobkyně v projednávaném případě, vyplývající z § 109 písm. d) stavebního zákona, a s tím spojenou omezenou možnost uplatňovat výhrady proti povolované stavbě. Námitka stran rozporu stavby s veřejným zájmem tak dle jeho názoru přesahuje rámec dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Sama žalobkyně poté dle žalovaného ve věci nijak nekonkretizovala, jak přesně se stavba dotkne SZTE v jejím vlastnictví. Námitka žalobkyně stran nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu je dle žalovaného, vzhledem ke skutečnostem popsaným již v odůvodnění napadeného rozhodnutí, nedůvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vyřádění osoby zúčastněné na řízení k žalobě

9. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyřádění k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Přitom se ztotožnila se závěry žalovaného uvedenými v písemném vyřádění k žalobě a zejména v samotném odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dle osoby zúčastněné na řízení pak z obsahu správního spisu, konkrétně z předložené projektové dokumentace, vyplývají zcela jednoznačně všechny skutečnosti, z nichž lze odpovědět na otázku vlastnictví rozvodů. V této souvislosti osoba zúčastněná na řízení též zdůraznila, že o vlastnictví vnitřních rozvodů nebyly ve správním řízení žádné důvodné pochybnosti. Odkazovaná projektová dokumentace přitom dostatečným způsobem řeší i odpojení od stávajícího způsobu dodávky tepla. Otázka samotného odstranění stávajícího zařízení ve vlastnictví žalobkyně poté nemohla být řešena v daném stavebním řízení, jelikož se jedná o soukromoprávní vztah mezi stavebníkem a žalobkyní. Realizací stavby současně nebude zasahováno do SZTE ve vlastnictví žalobkyně, a proto ani nebyl nutný souhlas žalobkyně se stavebním povolením. Odpojení od stávajícího zdroje tepla a následně napojení nového zdroje tepla bude provedeno výhradně na zařízení ve vlastnictví stavebníka. Podle osoby zúčastněné na řízení tak nebylo povinností správních orgánů zahrnout některé podmínky požadované žalobkyní do podmínek pro provedení stavby. Žalobkyně byla účastníkem stavebního řízení z titulu vlastnického práva k tepelnému zařízení umístěnému uvnitř předmětného objektu, a nikoliv z titulu provozovatele SZTE ve veřejném zájmu. Osoba zúčastněná na řízení dále zdůraznila, že je napadené rozhodnutí v daném ohledu plně přezkoumatelné a věcně správné. Závěrem zmínila, že žalobkyně nemůže úspěšně namítat údajnou absenci náležitostí dle § 18c vyhlášky č. 503/2006 Sb., neboť výhrady v tomto směru ve stavebním řízení překračovaly rámec oprávnění žalobkyně ve smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona. Správní orgány ve věci též správně dovodily, že se nejedná o případ dle § 77 odst. 4 energetického zákona, jak se snaží předejít žalobkyně, ale o případ uvedený v § 77 odst. 5 energetického zákona - tj. o změnu způsobu vytápění. Z vlastnického práva žalobkyně k centrálnímu zdroji tepla poté dle názoru osoby zúčastněné na řízení nelze dovozovat, že by tato skutečnost žalobkyni opravňovala uplatňovat námitky na ochranu veřejného zájmu. Námitky žalobkyně ve vztahu k § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší tedy rovněž překračovaly rámec oprávnění žalobkyně ve smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný shodně uvedli, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu projednávaného případu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Osoba, která je účastníkem řízení podle zvláštního právního předpisu, může ve stavebním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřihlíží.
14. V projednávaném případě je předně nutno upozornit, že soud přistoupil k posouzení žalobních námitek uplatněných v projednávané věci právě ve světle značně specifického postavení žalobkyně. Soud k tomu zdůrazňuje, že žalobkyně nebyla stavebníkem, jemuž by bylo vydané stavební povolení přímo adresováno, přičemž z § 2 odst. 2 písm. c) bod 11 či 14, ani z § 77 odst. 5 energetického zákona nelze nijak dovodit, že by žalobkyně jako držitelka licence na rozvod tepla a dosavadní dodavatelka tepelné energie ze SZTE do objektu stavebníka byla účastníkem stavebního řízení právě z důvodu držení licence na rozvod tepla a obchodního vztahu mezi žalobkyní a odběratelem tepelné energie. Účastníkem řízení byla žalobkyně ve smyslu § 109 písm. d) stavebního zákona jako vlastník SZTE, jehož zařízení je zavedeno do budovy stavebníka. K tomu je třeba konstatovat, že omezená možnost ostatních účastníků stavebního řízení uplatňovat své výhrady proti povolované stavbě (tj. v daném případě možnost žalobkyně uplatňovat námitky proti stavebním úpravám za účelem vybudování nového zdroje tepla v bytovém domě) dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, nadto ještě omezená lhůtou stanovenou v duchu zásady koncentrace správního řízení dle § 112 odst. 2 stavebního zákona, determinuje možnost žalobkyně vznášet úspěšně pouze některé žalobní námitky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34).
15. Z hlediska § 65 odst. 1 s. ř. s. může žalobu ve správním soudnictví podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení rozhodnutím správního orgánu. Nejedná se však o generální soudní kontrolu zákonnosti správních rozhodnutí, což je zdůrazněno § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. a § 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s. V rámci soudního přezkumu správních rozhodnutí je totiž poskytována ochrana veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným zákonem. V této souvislosti lze odkázat na rozsáhlou judikaturu správních soudů, např. na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, dle kterého *„[s]oudní řád správní je svojí povahou „obránnou“ normou. Není normou „kontrolní“, která by umožňovala komukoliv iniciovat, prostřednictvím podání žaloby ve správním soudnictví, kontrolu jakéhokoli výkonu veřejné správy. Má pouze zajistit poskytování právní ochrany v případech, kdy veřejná správa vstupuje do právní sféry fyzických nebo právnických osob. Hraničním kritériem pro žalobní legitimaci je právě tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv. Nikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

subjektivních práv.“ Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015-38, uvedl, že „[ž]alobní legitimace v řízení o přezkumu správního rozhodnutí podle ustanovení § 65 s. ř. s. se obecně vždy odvíjí od konkrétního poškození subjektivního veřejného práva žalobce. Opačný postup by totiž vedl k tomu, že by každý mohl vystupovat jako univerzální dohlížitel na zákonnost postupu a rozhodnutí správních orgánů a z titulu tvrzeného poškození veřejného zájmu by tak mohl kdokoli vyvolat soudní přezkum jakéhokoliv rozhodnutí, aniž by takovým rozhodnutím bylo dotčeno jeho konkrétní veřejné subjektivní právo. Ochrana „veřejného zájmu“ tak, jak se jí domáhá stěžovatelka v kasační stížnosti, není uložena soukromé osobě – vlastníku části SZTE, ani osobě mající právo odpovídající věcnému břemeni k dotčené nemovitosti, ale je záležitostí příslušných orgánů státní správy, které do řízení formou závazných stanovisek tuto ochranu zájmů veřejnosti promítají. Výjimkou z výše uvedeného je oprávnění nejvyššího státního zástupce, veřejného ochránce práv a správního orgánu, o němž to stanoví zákon. Další výjimkou je pak z titulu ochrany veřejného zájmu účastenství konkrétního subjektu výslovně založené zákonem, ovšem pouze za účelem hájení těchto zájmů v řízení před správními orgány a následně i soudy (např. účast občanských sdružení chránících přírodu a krajinu za splnění zákonných podmínek). Stěžovatelka nepochybně takovým subjektem není. Rozsah skutečností, které byla jak v řízení před správními orgány, tak i v řízení před krajským soudem, oprávněna namítat, se primárně odvíjí od důvodu jejího účastenství v řízení před správním orgánem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83.)“

Přílehlavým je zmínit i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 129/2014-35, z něhož se podává, že § 114 odst. 1 stavebního zákona „neopravňuje osobu v postavení účastníka řízení podle § 109 odst. 1 stavebního zákona k podání jakýchkoliv námitek, ale jen takových, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících účastenství. (...) Skutečnost, že stěžovatelka provozuje SZTE dle energetického zákona ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. c) bod 14] a že SZTE je šetrným systémem dodávek tepelné energie v širší oblasti pro více odběratelů, nedává stěžovateli (jako soukromé osobě a podnikateli s tepelnou energií) právo oslovovat si oproti jiným subjektům ochranu veřejných zájmů a oponovat stavebnímu záměru jiných soukromých osob z pozice ochránce veřejných zájmů. (...) Podle ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona je nezbytné projednat změnu vytápění stavby ve stavebním řízení. To znamená, že energetický zákon ve své své podmínce – provedení stavebního řízení – nedává stěžovateli více práv, než má ve stavebním řízení dle § 114 odst. 1 stavebního zákona ve spojení s důvodem svého účastenství. Stěžovatelka dále nemůže dosáhnout uplatnění svých námitek nad zákonný rozsah daný přímým dotčením na právech ani z hlediska druhé podmínky energetického zákona, již je souhlas orgánů ochrany životního prostředí. Ani v intencích otázek životního prostředí není stěžovatelka v pozici ochránce veřejného zájmu, neboť ten hájí příslušné orgány státní správy. Stěžovatelka není v kvalifikovaném postavení subjektu, jemuž je ochrana veřejného zájmu za určitých podmínek založena přímo zákonem, jako je tomu u občanských sdružení chránících přírodu a krajinu.“ (srov. též např. recentní rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2023, č. j. 4 As 99/2023-25, ze dne 24. 5. 2023, č. j. 4 As 36/2023-38, či ze dne 17. 2. 2023, č. j. 5 As 31/2021-26).

16. Nadepsané judikturní závěry pak správní orgány v posuzované věci plně respektovaly, když se žalovaný v napadeném rozhodnutí odvolacími námitkami žalobkyně zabýval právě s ohledem na § 114 odst. 1 stavebního zákona, přičemž správně upozornil, že žalobkyně jako účastník stavebního řízení mohla vznášet toliko námitky v souvislosti s přímým dotčením jejích práv. Soud se s tímto závěrem zcela ztotožňuje. K této otázce se ostatně, nad rámec již shora citovaného, shodně vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ústavnosti tohoto ustanovení. Stejně tak hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem např. i v rozsudcích ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50, ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 129/2014-35, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 4 As 70/215-27, ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 As 74/2020-40. Případným je odkázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 As 84/2014-59, kde bylo řešeno účastenství provozovatele SZTE ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění vedeném podle § 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že provozovatel SZTE není účastníkem takového stavebního řízení na základě posuzování ekonomické přijatelnosti změny způsobu vytápění pro stavebníka. Specifické postavení žalobce jako vlastníka a provozovatele SZTE ve stavebním řízení ve věci změny způsobu vytápění a nemožnost vznášet námitky na ochranu veřejného zájmu, tj. námitky týkající se nezákonnosti napadených rozhodnutí pro rozpor s energetickým zákonem a zákonem o ochraně ovzduší poté potvrdil i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52. Uvedené závěry se týkají rovněž nemožnosti s úspěchem vznášet námitky porušení § 77 odst. 5 energetického zákona (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015-38, a ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34).

17. V nyní projednávaném případě přitom žalobní i odvolací námitky zjevně nesměřovaly k ochraně subjektivních práv žalobkyně, k jejichž ochraně mohla námitky ve smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona vznášet, nýbrž zejména k ochraně veřejného zájmu a soukromých podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů žalobkyně. Takové námitky však žalobkyně v daném řízení s úspěchem uplatňovat nemůže (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 4 As 70/2015-27, a ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52). Rozhodujícím ve věci bylo pouze to, že z obsahu správního spisu nevyplynají skutečnosti svědčící o tom, že by vlastnické právo žalobkyně k SZTE mělo být jakkoliv (fakticky) dotčeno.
18. Poukázat je v tomto kontextu možno též na skutečnost, že se stavební úřad otázkou ochrany SZTE ve vlastnictví žalobkyně odpovídajícím způsobem zabýval, když v prvostupňovém rozhodnutí stanovil podmínky pro provedení stavby, mj. že tato bude provedena podle schválené projektové dokumentace, přičemž případné změny nesmí být provedeny bez předchozího povolení stavebního úřadu. Dále zde bylo konstatováno, že stavbou musí být respektována veškerá stávající nadzemní i podzemní zařízení jiných správců (vlastníků) sítí, přičemž stávající zařízení a sítě budou vytyčeny a že o tom bude proveden zápis. Současně bylo uvedeno, že veškerá stavební činnost, která může ovlivnit SZTE, teplotnosnou látku nebo parametry, může být prováděna v období, které bude schváleno provozovatelem SZTE a že nebude zasahováno do teplotrenského zařízení, přičemž zásah do uzavíracích armatur je možný pouze se souhlasem provozovatele teplotrenského zařízení. Stejně tak bylo uvedeno, že práce bude provádět řádně proškolený zhotovitel. V případě prací na teplotrenském zařízení tyto bude oprávněna činit pouze osoba vybraná žalobkyní. Stanoveno bylo rovněž to, že v průběhu provádění prací bude zařízení ve vlastnictví žalobkyně zabezpečeno proti poškození vzniklému stavební činností (prach, otřesy apod.) a též proti vstupu nepovolaných osob. Bude také minimalizována doba přerušování dodávky tepelné energie na nezbytně nutnou dobu (vznikne-li taková situace). Opraveny budou tepelné izolace a bude provedena i tlaková zkouška. V průběhu jednotlivých etap prováděných prací též budou pracovníci technického oddělení žalobkyně předem v dostatečném předstihu vyzváni k provedení kontroly, o této kontrole bude proveden zápis ve stavebním deníku. Stavebník se poté musí Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zdržet jakékoliv činnosti, kterou by omezoval nebo narušoval práva žalobkyně plynoucí z energetického zákona či věcného břemene přístupu a provozu topného zařízení. Konstatováno bylo i to, že pracovníci, kteří budou provádět práce, budou prokazatelně seznámeni s polohou vedení stávajících inženýrských sítí a zařízení, a to tak, aby nedošlo k jejich poškození. Možnost použití strojní mechanizace v blízkosti stávajícího vedení nebo zařízení jiného správce nebo vlastníka stavebního nebo zhotovitel prokazatelně předem projedná se správcem nebo vlastníkem tohoto vedení nebo zařízení. Pro případ porušení sítě nebo zařízení jiného správce (vlastníka) byla stanovena i povinnost ihned mu tuto skutečnost nahlásit.

19. Stěžejním však v kontextu uplatněných žalobních tvrzení zůstává fakt, že z odkazované projektové dokumentace zřejmým způsobem vyplývá, že do vlastnictví žalobkyně jako dosavadního dodavatele tepla nebude předmětnou stavbou fakticky zasahováno. Tvrzení žalobkyně o „napojení“ namítané stavby na stávající SZTE v jejím vlastnictví jsou tak naprosto nepřipadná, jak bude také dále popsáno. K tomu lze konkrétně poukázat na technickou zprávu – „Změna zdroje tepla vytápění objektu X“ ze srpna 2017 (dále jen „technická zpráva“), ve které bylo mj. výslovně uvedeno a podloženo zejména výkresy č. 2, 5, 6 a 7, že *„[p]ředmětem projektu je návrh zdroje tepla a ohřevu teplé vody v bytové domě v obci Děčín, Nové plynové kotle pro vytápění budovy a ohřev TUV budou instalovány v samostatném suterénním prostoru. (...) Instalací plynových kotlů nebude jakkoliv dotčen majetek dodavatele tepla. (...) Propojení na stávající topný systém bude provedeno navařením odboček s kulovými uzávěry na páteřní potrubí topného systému objektu v místě, které je nesporně v majetku vlastníka objektu, tedy za posledními uzávěry zařízení stávajícího dodavatele tepla. Zařízení pro vytápění prostřednictvím CZT nebude stavbou vůbec dotčeno. Před zahájením montážních prací na propojování bude zástupce majitele zařízení pro zásobování z CZT vyzván k uzavření armatur, které jsou v jeho majetku.“* Odkazované výkresy č. 6 a 7 přitom též obsahují popis, že *„[p]o vybudování plynové kotelny a před zahájením montážních prací na propojování bude zástupce majitele zařízení pro zásobování z SZTE vyzván k uzavření armatur, které jsou ve jeho majetku. Poté budou uzavřeny armatury v majetku bytového domu. Následně dojde k vizuálně prokazatelnému přerušení a zaslepení rozvodů ÚT v části v majetku stavebníka. Poté dojde k napojení nového zdroje tepla na rozvody ÚT v místě naznačeném ve výkresu“*. Stejně tak bylo popsáno v souhrnné technické zprávě, že *„[p]rojekt řeší napojení stávajícího vytápění a rozvodu zdravotních instalací v bytovém objektu na nový zdroj tepla – sestavu plynových kotlů. Nový zdroj tepla bude sloužit pro vytápění a centrální ohřev teplé užitkové vody.“* (bod B.2.1), přičemž *„[v] rámci instalace nového zdroje tepla pro bytový dům dojde k odpojení topného systému od stávajícího přívodního potrubí. Přípojka tepla bude zaslepena. Nové potrubí od nového zdroje bude zaústěno do stávajícího hlavního vedení v suterénním prostoru.“* (bod B.2.6.b).
20. V návaznosti na shora citované je pak přiléhavým poukázat na rozsudek ze dne 24. 5. 2023, č. j. 4 As 36/2023-38, ve kterém Nejvyšší správní soud nerozporoval, že spolu s odpojením bude třeba provést úkony jako uzavření armatur, vypuštění teplotnosné látky či vyregulování soustavy. *„Tyto činnosti nicméně nesouvisí s vlastní realizací stavebního záměru, nýbrž jsou důsledkem ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem SZTE a odběratelem“*. Rovněž tak v rozsudku ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„[o]tázka související s odpojením a zaslepením stávající tepelné přípojky ze SZTE (či s její další nadbytečností) nemohly být řešeny v daném stavebním řízení [pozn. soudu – v řízení o změně způsobu vytápění], neboť se jedná o otázky týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelkou a stavebníkem“*. Zmínit je možno i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 As 93/2016-30, v němž bylo uvedeno, že *„[t]epelná přípojka vedoucí do bytového domu nemohla být předmětnou stavbou v rozsahu, v jakém byla povolována ve Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.“*

stavebním řízení, dotčena. Odpojení od SZTE se uskutečňuje nikoliv pouze faktickým odstraněním přípojky do SZTE, jak tvrdí stěžovatel. K odpojení od SZTE a ke změně způsobu vytápění může zcela zřejmě dojít, aniž by byla odstraněna tepelná přípojka; realizace povolené stavby bude spočívat v instalaci nového zařízení sloužícího k vytápění a zaslepení stávající tepelné přípojky z SZTE, jak tomu je v nyní projednávané věci. Faktická další existence tepelné přípojky nemusí být (a v tomto konkrétním případě není) pro účely stavebního řízení ve věci stavby spočívající ve změně způsobu vytápění relevantní.“

21. V aktuálně posuzované věci přitom z projektové dokumentace seznatelně vyplývá, že instalaci a realizaci povolené stavby včetně jejího napojení na rozvody v bytovém domě lze funkčně dokončit, aniž by byla jakkoliv fakticky dotčena SZTE ve vlastnictví žalobkyně. Odpojení SZTE od bytového domu je poté logickým a nutným důsledkem výměny hlavního zdroje tepla podle § 77 odst. 5 energetického zákona a nepředstavuje neoprávněný zásah do zařízení ve vlastnictví žalobkyně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37). Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 26. 9. 2023, č. j. 6 As 167/2022-41, přiléhavě pro nyní řešený případ doplnil, že „*předmětem řízení o povolení stavby spočívající ve změně zdroje vytápění není celá změna vytápění včetně odstranění tepelné přípojky a jiných technických otázek souvisejících s odpojením SZTE a jeho zaslepením. (...) Nejvyšší správní soud podotýká, že správní orgány posuzují stavební záměr v navržené podobě obsažené v projektové dokumentaci. Tomu také odpovídají požadavky, které zákon (a příslušný stavební úřad) klade na stavebníka. Stavební úřad ovšem není povinen vyhovět každému vznášenému požadavku založenému na ničím neodůvodněné obavě, že stavebník bude postupovat v přímém rozporu s vlastní projektovou dokumentací. Stanovení podmínek ve stavebním povolení dle požadavků stěžovatelky nelze odůvodnit ani plněním požadavků vlastníků technické infrastruktury k napojení na ni, jak stěžovatelka dovozuje z § 18c odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu. K napojení na technickou infrastrukturu ve vlastnictví stěžovatelky totiž v daném případě nedochází.*“ I v nyní projednávaném případě dotčeným stavebním záměrem nedochází ke zřízení náhradního zdroje či jiného zdroje, který by byl propojen se zařízením žalobkyně, nýbrž je zjevné, že předmětem řízení byla změna způsobu vytápění dle doložené projektové dokumentace, a sice ze systému centrálního vytápění na systém využívající plynové kotle. Žalobní argumentace stran nutnosti stanovení podmínek v prvostupňovém rozhodnutí dle požadavků žalobkyně je tudíž nepřijatelná.
22. Nad rámec uvedeného soud pro úplnost dodává, že dle § 115 odst. 1 stavebního zákona stavební úřad ve stavebním povolení stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu. S ohledem na dikci nadepsaného ustanovení je tedy přijetí případných podmínek toliko na stavebním úřadu, a nikoliv na žalobkyni jako účastníku řízení. Žalobkyně si tak nemůže diktovat konkrétní pravidla a následně brojit proti jejich případnému nezpracování do rozhodnutí správních orgánů. Ostatně, jak již bylo uvedeno výše, v přezkoumávané věci byly podmínky na ochranu majetku žalobkyně do stavebního povolení zapracovány v odpovídajícím rozsahu. Povinnost zapracovat veškeré podmínky požadované žalobkyní jako účastníkem řízení nelze dovozovat ani z jí odkazovaného § 18c odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb. Tato vyhláška totiž upravuje formální pravidla pro náležitosti jednotlivých rozhodnutí vydávaných stavebním úřadem. Jinak řečeno stanovuje, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

že stavební povolení může obsahovat podmínky k ochraně majetku třetích osob a pouze rozvíjí znění § 115 stavebního zákona. Na věci pak nic nemění ani opakované tvrzení žalobkyně, že SZTE je zřízena a provozována ve veřejném zájmu. Jak už bylo dříve uvedeno, žalobkyně není oprávněna domáhat se žalobou ochrany veřejného zájmu, ale toliko ochrany svých veřejných subjektivních práv. Ani z dalšího žalobkyní zmiňovaného ustanovení povinnost zpracovat jí předložené podmínky k ochraně jejího majetku do stavebního povolení dovozovat nelze. Podle § 110 odst. 2 písm. d) stavebního zákona je stavebník povinen doložit stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem ve vztahu ke stavebnímu povolení. Jedná se však o povinnost stavebníka, nikoliv oprávnění účastníka řízení. Nadto nesouvisí s uplatněním podmínek, ale s dokládáním stanovisek vlastníků infrastruktury ze strany stavebníka. V řešeném případě se zároveň stavebník k SZTE ve vlastnictví žalobkyně zjevně nenapojuje, a tudíž je argumentace žalobkyně v daném ohledu zcela mimoběžná (resp. irrelevantní).

23. Tvrzení žalobkyně směřující k tomu, že veřejný zájem na provozování SZTE je atributem jejího vlastnického práva, je poté třeba hodnotit jako nedůvodnou snahu o popření účelu a smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona, kterou žalobkyně cílí na připuštění námitek směřujících k ochraně veřejného zájmu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2022, č. j. 4 As 416/2019-43). Podstatou projednávaného sporu nicméně zůstává nesouhlas žalobkyně se samotným odpojením stavebníka od jí provozované SZTE. K tomu je možné odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52, z něhož se podává, že *„[k]e konstatování stěžovatelky, že musí mít právo, aby ochranu jejího vlastnictví ve veřejném zájmu prosazovaly správní orgány, Nejvyšší správní soud uvádí, že podstata věci spočívá v nesouhlasu stěžovatelky s odpojením osoby zúčastněné na řízení od stěžovatelkou provozované SZTE. Tato skutečnost se však nijak nedotýká vlastnického práva stěžovatelky k SZTE, na čemž nic nemění ani skutečnost, že provozování SZTE je ve veřejném zájmu. Ochrana veřejného zájmu při odpojení od SZTE náleží k tomu příslušným orgánům státní správy, které s odpojením osoby zúčastněné na řízení od SZTE stěžovatelky vyslovily souhlas.“* Judikatura správních soudů přitom v nadepsaném ohledu zdůrazňuje, že změna způsobu vytápění spočívající v odpojení bytového domu od SZTE a připojení na nový zdroj tepelné energie má zejména soukromoprávní aspekt, jak už bylo ostatně dříve naznačeno. Poukázat lze na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015-38, ve kterém se uvádí, že *„[z]měna způsobu vytápění je tedy z pohledu energetického a stavebního zákona samostatným stavebním řízením, které není nijak vázáno na soukromoprávní smluvní vztah mezi odběratelem (nyní stavebníkem) a dodavatelem tepelné energie. Fakticky obsahuje změna způsobu vytápění dvě součásti. První z nich je shora uvedené stavební řízení, kterým je příslušným správním orgánem za předpokladu splnění zákonem stanovených kritérií povolována změna stavby. Druhým aspektem je pak soukromoprávní vztah mezi odběratelem tepelné energie a jeho dodavatelem, kdy na základě smluvních ujednání mezi nimi dochází či nedochází k dodávkám tepelné energie do daného objektu. Popsané obtíže technického rázu podle Nejvyššího správního soudu nejsou důsledkem provedení stavebního záměru povoleného ve stavebním řízení, nýbrž jde o důsledky ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem SZTE a odběratelem. Na uvedeném nic nemění, že výše uvedené technické obtíže mohou vést ke zvýšení nákladů či nutnost repase soustavy. I v tomto případě se jedná o následek ukončení soukromoprávního vztahu, a nikoliv věc stavebního řízení, a tedy i důvod pro jakýkoliv zásah veřejné moci.“* Odkázat je pak nutno i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37, v němž bylo vysloveno, že *„[s]myslem účastenství stěžovatelky v řízení podle § 77 odst. 5 energetického zákona má být*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ochrana jejich věcných práv k teplovodním rozvodům a instalacím na SZTE před neoprávněným zásahem do nich. Takovým zásahem přitom není a nemůže být prosté odpojení od SZTE, jak naznačuje stěžovatelka v kasační stížnosti. Jak již bylo řečeno, jde o logický důsledek povolení změny způsobu vytápění dotčeného objektu, a nic na tom nemění ani stěžovatelkou namítaná skutečnost, že se sníží hodnota SZTE či pozbyde účelu. Opět jde o zřejmý důsledek, který přinese realizace stavebního záměru, u něhož je z povahy věci jasné, že negativně zasáhne do ekonomické sféry stěžovatelky, jelikož jí sníží odbyt tepelné energie dodávané v rámci SZTE. To ovšem neznamená, že by měly být tyto ekonomické zájmy stěžovatelky zohledněny ve stavebním řízení vedeném ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona, a to ani v případě, že by se snad dopady způsobené ztrátou odběratele promítly do cen ostatních odběratelů tepelné energie ze SZTE. Nešlo by o situaci vytvářející veřejný zájem, který by měl být chráněn ve stavebním řízení, nadto stěžovatelkou jako podnikatelským subjektem, neboť ve stavebním řízení nejsou předmětem posouzení ekonomické zájmy účastníků řízení; k tomu shodně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 As 84/2014-59, či ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015-39. Dlužno dodat, že stěžovatelka není ani v postavení privilegovaného subjektu, jemuž by příslušelo hájit další veřejné zájmy – zde: zejm. zájem na ochraně ovzduší. K tomu je povolán stavební úřad, který je zodpovědný za splnění podmínek daných § 77 odst. 5 energetického zákona a ve spolupráci s orgány ochrany životního prostředí posuzuje změnu způsobu vytápění, která je mj. podmíněna (podle § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů) též zjištěním, že pro odběratele již není ekonomicky přijatelné využívat dodávky tepla ze SZTE a je pro něj ekonomicky výhodnější (přijatelnější) přejít na vlastní způsob vytápění; tím je zachována rovnováha zájmu na ochraně ovzduší a práva na svobodnou volbu způsobu vytápění a možnosti vyvázat se ze smluvních obchodních vztahů, nejsou-li pro odběratele ekonomicky přijatelné. Podobné je to rovněž se zájmy v území z hlediska územní energetické koncepce – ani tyto zájmy nepřislouží hájit stěžovateli, nýbrž náleží k posouzení stavebnímu úřadu; v podrobnostech viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu pod č. j. 10 As 84/2014-59. Jak tedy i pro aktuálně řešený případ přiléhavě vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34: „Ekonomické ani provozní zájmy stěžovatelky (pozn. soudu – provozovatelky SZTE) související s její podnikatelskou činností nemohou být chráněny v rámci stavebního řízení. Nic na tom nemění ani skutečnost, že provozování SZTE je ve veřejném zájmu. Jiné zásahy do jejich věcných práv, např. na zařízení nebo technologii stěžovatelky umístěné přímo v objektu, však stěžovatelka nenamítá. Nejvyšší správní soud již stěžovatelku opakovaně upozornil, že tyto problémy nejsou z právního pohledu způsobeny stavbou samotnou, spočívající ve vybudování samostatného systému vytápění, ale až ukončením soukromoprávního odběratelského vztahu mezi stěžovatelkou a stavebníkem. Jakkoli je zřejmé, že předmětná stavba je praktickým předpokladem umožňujícím odpojení od SZTE, je tento soukromoprávní aspekt pro řízení podle stavebního zákona irelevantní (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2016, č. j. 1 As 258/2015-37, a ze dne 30. 4. 2015, č. j. 4 As 70/2015-27).

24. V kontextu projednávané věci zdejší soud též uvádí, že posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí. Žalobkyně je právnickou osobou, vlastníkem SZTE a dodavatelem tepelné energie do bytového domu, nikoliv subjektem, jehož účelem je vymáhání práva na příznivé životní prostředí, a pokud tedy vznesla zcela povšechnou námitku s odkazem na § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, jednalo se o výtku jdoucí zjevně nad rámec jejího oprávnění dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobkyně se tedy v tomto směru nemůže s úspěchem dovolávat nezákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť takto tvrzená nezákonnost nemohla mít žádný dopad do její

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

právní sféry (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 As 299/2016-29, ostatně bylo konstatováno, že „[s]těžovatelka jako vlastník a provozovatel soustavy zásobování tepelnou energií není oprávněným subjektem k podání námitek proti postupu správních orgánů v rozporu s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Ochrana ovzduší je součástí práva na příznivé životní prostředí. Aktivně legitimovanými k ochraně tohoto práva jsou pouze fyzické osoby a ekologické spolky (srov. náleze ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, N 111/73 SbNU 757). Stěžovatelka jako soukromá právnická osoba nemůže být dotčena na právu na příznivé životní prostředí a nepřísluší jí ani vznášet námitky na ochranu veřejného zájmu.“ K tomu soud pro úplnost upozorňuje na to, že nadepsané ustanovení zákona o ochraně ovzduší zakotvující povinnost fyzickým a právnickým osobám využít pro vytápění teplo ze SZTE či jiného zdroje, který není stacionární, při naplnění zákonem stanovených podmínek, není koncipováno k ochraně SZTE žalobkyně, a nezakládá jí tudíž žádné veřejné právo zásobovat fyzické či právnické osoby tepelnou energií, ani právo, aby jako vlastník SZTE vystupovala k ochraně veřejných zájmů na úseku ochrany ovzduší (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 As 84/2014-59). Odkázat je vhodné i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34, z něhož je jasné, že ekonomické zájmy žalobkyně nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny, neboť žalobkyně nemůže namítat ani nesprávný způsob doložení nákladů na vytápění či jiné vady energetického posudku (resp. jeho nesprávnost či nezákonnost), k jehož předložení byl povinen stavebník a jímž byly prokazovány otázky nemající vliv na hmotná práva žalobkyně k SZTE (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34, a ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52).

25. Nutno tedy v této části uzavřít, že žalobkyní uplatněné procesní výtky vůči postupu žalovaného (popř. i stavebního úřadu), ve své podstatě směřovaly ke zpochybnění vydaných správních rozhodnutí z hlediska jejich souladu s § 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Zde však žalovaný naprosto zřejmým způsobem vysvětlil, že vzhledem k tomu, že odvolací námitky žalobkyně překračují rámec možných námitek dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, nemusel se jimi věcně zabývat, což plně odpovídá i shora poukazované judikatuře Nejvyššího správního soudu, která se v daném kontextu vyjádřila i k porušení procesních práv žalobkyně jako provozovatele SZTE plynoucích z § 2 správního řádu a povinností přezkumu závazných stanovisek orgánu ochrany ovzduší (srov. zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 209/2018-34, nebo ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52). Není zároveň pravdou, že by správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení žádosti o stavební povolení z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, totiž byla zajištěna právě ve spolupráci s dotčenými správními orgány (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 As 74/2020-40). Přitom je třeba znovu zdůraznit, že žaloba proti správnímu rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. je prostředkem k ochraně vlastních veřejných práv, nikoliv nástrojem obecné kontroly zákonnosti napadeného správního rozhodnutí ze strany soudu. S. ř. s. je právním předpisem „obranným“, nikoliv „kontrolním“, který by žalobkyni umožňoval kontrolu zákonnosti rozhodování správních orgánů v celé šíři, a to právě s ohledem na specifický důvod jejího účastenství v předmětném stavebním řízení a nemožnost uplatňovat námitky ve veřejném zájmu přesahující ochranu jejích věcných práv k SZTE. Ochrana práv, k níž byla žalobkyně ve stavebním řízení oprávněna, přitom byla stavebním úřadem i žalovaným zajištěna dostatečným způsobem. Jak tedy konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 As 84/2014-59: „Je zřejmé, že změna způsobu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vytápění není v zájmu stěžovatele, neboť sníží jeho dosavadní odbyt tepelné energie, nicméně tento jeho zájem jako soukromého subjektu není v daném řízení relevantní a neurčuje postavení stěžovatele jako účastníka veřejnoprávního řízení. Skutečnost, že stěžovatel provozuje SZTE dle energetického zákona ve veřejném zájmu (§ 2 odst. 2 písm. c) bod 14), a že SZTE je šetrným systémem dodávek tepelné energie v širší oblasti a pro více odběratelů, nedává stěžovateli právo jako soukromé osobě a podnikateli s tepelnou energií osobovat si oproti jiným subjektům ochranu veřejných zájmů a oponovat stavebnímu záměru jiných soukromých osob z pozice ochránce veřejných zájmů, která mu nepřísluší.“

26. Ke zcela obecnému tvrzení žalobkyně pak nelze napadené rozhodnutí ve shora popsaných souvislostech hodnotit jako nepřezkoumatelné proto, že by žalovaný (resp. i stavební úřad) rezignoval na odůvodnění nezahrnutí podmínek pro provedení stavby požadovaných žalobkyní a namítaného rozporu učiněného rozhodnutí s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, neboť žalovaný (resp. i stavební úřad), jak už bylo dříve vyhodnoceno, ve vztahu k těmto otázkám postupoval plně v souladu s výše citovanými judikaturními závěry (viz str. 4 až 7 napadeného rozhodnutí, jakož i str. 6 až 18 prvostupňového rozhodnutí). K tomu je nutno zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. V souvislosti s předmětnou námitkou soud také poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65). Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29). Vycházeje ze shora uvedeného je tak ve věci třeba konstatovat, že z hlediska přezkoumatelnosti lze v odůvodnění napadeného rozhodnutí nepochybně vysledovat úsudek žalovaného, mj. právě i ve vztahu ke shora uvedeným tvrzením žalobkyně. Dle soudu tedy žalovaný srozumitelně zdůvodnil, jakým způsobem, z jakých důvodů a na základě jakých ustanovení zákona daný případ (resp. jednotlivé právní otázky) řešil. Napadené rozhodnutí tudíž nepřezkoumatelností, jak byla povšechně namítána žalobkyní, netrpí. K tomu je příležitým připomenout také fakt, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobkyně o tom, jak (podrobně) by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, nebo ze dne 14. 1. 2022, č. j. 4 Azs 42/2020-49). Ostatně sama žalobkyně spíše než s absencí úvah správních orgánů ve smyslu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí právě s jeho vlastními závěry, což však samo o sobě svědčí o přezkoumatelnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správnost či nesprávnost právních názorů žalovaného však není otázkou samotné přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti.
27. Jedná-li se dále o odkaz žalobkyně na § 509 občanského zákoníku, s tím, že dle jejího názoru nebylo řádně zjištěno vlastnické právo k rozvodům tepla v dotčené budově, k tomu zdejší soud plně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2023, č. j. 6 As 167/2022-41, v němž bylo i pro nyní posuzovaný případ zcela přílehně vysloveno, že „[v] souvislosti s požadavkem aplikovat na danou věc § 509 občanského zákoníku stěžovatelka v podané žalobě argumentovala, že tepelné rozvody v domě tvoří příslušenství liniových staveb, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

na které se uplatní požadavek vlastnické identity věci hlavní a věci vedlejší. (...) S výkladem, dle kterého by byl dotčený rozvod tepla součástí stěžovatelčina zařízení (namísto součásti budovy dotčené stavbou), se Nejvyšším správní soud neztotožnil. Občanský zákoník obsahuje obecnou definici součásti věci v § 505, dle kterého je součástí věci vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí. Tato definice byla obsažena již v předchozí právní úpravě (v zákoně č. 40/1964 Sb.), a proto se i nadále uplatní závěry dosavadní judikatury Nejvyššího soudu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2017, sp. zn. 22 Cdo 3830/2017), která v této souvislosti klade důraz na obvyklost spojení věci i její domnělé součásti a funkčnost věci, od níž by případně měla být domnělá součást oddělena. Bez vnitřních rozvodů tepla by nepochybně bylo znemožněno dům užívat k určenému účelu (jedná se o součást podstatnou pro zachování jeho funkčnosti), oddělení vnitřních rozvodů tepla od dotčené budovy by tedy zjevně vedlo k jejímu znehodnocení. Krajský soud proto v napadeném rozsudku dospěl ke správnému právnímu závěru, že vnitřní rozvody tepla jsou součástí budovy ve smyslu výše citované definice. S výše uvedenými závěry koresponduje také definice společných částí domu obsažená v § 5 a § 6 nařízení vlády č. 366/2013 Sb., o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím. (...) Ostatně, napojením kompaktní předávací stanice na rozvody, které již v budově existovaly, nelze dospět k závěru, že rozvody „přirostly“ k zařízení ve vlastnictví stěžovatelky, a staly se tak jeho součástí. Jak Nejvyšší soud vyložil v rozsudku ze dne 27. 4. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2548/98, „pokud je věc spojena s jinou věcí, avšak má vazby k dalším věcem, aniž by k těmto vazbám bylo zapotřebí existence této jiné věci, nemůže být součástí této jiné věci (může jít nanejvýš o věc složenou – *universitas rerum cohaerentium* – ve které každá z původních věcí zachovává svoji individualitu a je samostatným předmětem právních vztahů). Má-li spojením původně samostatných věcí vzniknout věc nová (popřípadě má-li jedna z těchto věcí zaniknout jako přírůstek druhé věci), je třeba, aby původní věci byly nadále ve vztazích k okolí jako jediný celek; tomuto požadavku odporuje stav, kdy původní věci si zachovávají samostatné funkce a vnější vztahy“. V případě vnitřních rozvodů tepla v budově se proto neaplikuje vyvratitelná domněnka obsažená v § 509 věty druhé občanského zákoníku. Vnitřní rozvody v budově nejsou součástí vedení z centrálního zdroje do předávací stanice, ani součástí samotné předávací stanice. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem uzavírá, že správní orgány nepostupovaly v rozporu se zákonem, vycházely-li v předchozím řízení z toho, že napojení nových zdrojů vytápění bude realizováno na vnitřní rozvody tepla, které jsou součástí budovy. S ohledem na uvedené závěry tedy nebylo nutné zajišťovat ani stanovisko stěžovatelky k možnostem a způsobu napojení na technickou infrastrukturu ve smyslu § 110 odst. 2 písm. d) stavebního zákona.“ K nadepsaným závěrům stran nepoužitelnosti vyvratitelné domněnky dle § 509 věta druhá občanského zákoníku lze v řešeném případě doplnit i fakt, že energetický zákon výslovně řeší vlastnictví konkrétních částí SZTE (§ 79 odst. 2 energetického zákona). Je totiž třeba si uvědomit, že energetický zákon je zvláštním předpisem, který je třeba jako *lex specialis* použít v případě, stanoví-li, že určitá zařízení součástí liniové stavby nejsou [srov. Lavický, P. a kol.: *Občanský zákoník I. Obecná část* (§ 1–654). Komentář. 2. vydání., C. H. Beck, Praha: 2022, k § 509).

28. V kontextu shora popsaného je přitom třeba opětovně zdůraznit skutečnost, že z předložené projektové dokumentace (zejména z technické zprávy včetně výkresů č. 2, 5, 6 a 7) lze zjistit veškeré potřebné informace – „hranici“ vlastnictví domovních (vnitřních) rozvodů. O vlastnictví vnitřních rozvodů, kterých se provádění stavby dotýká, tak nebylo pochybností, když veškeré zásahy do vnitřních rozvodů topné soustavy objektu byly navrženy až na částech, které jsou součástí bytového domu, a tedy ve vlastnictví spoluvlastníků objektu samotného (tj. „za posledními uzávěry zařízení stávajícího dodavatele tepla“, přičemž „před zahájením montážních prací na propojování bude zástupce majitele zařízení pro zásobování Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

z CZT *vyzván k uzavření armatur, které jsou v jeho majetku*). V této souvislosti tudíž nelze shledat, že by nebyla chráněna SZTE ve vlastnictví žalobkyně. Z dotčené projektové dokumentace se současně podává, že povolovanou stavbou nebude nijak dotčen majetek žalobkyně jako dosavadního dodavatele tepla, přičemž byly navíc v prvostupňovém rozhodnutí stanoveny i odpovídající podmínky pro provedení stavby směřující právě k ochraně SZTE v majetku žalobkyně (resp. k ochraně veškerých stávajících zařízení a sítí), jak už bylo v podrobnostech výše popsáno. Pokud tedy žalobkyně toliko hypoteticky poukázala na možnost poškození SZTE (konkrétně signalizačního kabelu poruch či měřicího zařízení), vzhledem k obsahu prvostupňového rozhodnutí a správního spisu (projektové dokumentace), je toto blíže nespecifikované tvrzení nutno shledat za ničím nepodloženou fabulaci žalobkyně, přičemž zdejší soud v tomto ohledu žádné nedostatky projektové dokumentace neshledal (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 As 93/2016-30). V projektové dokumentaci, zejména tedy ve výkresu č. 6 a 7, totiž bylo mj. seznatelně zakresleno a popsáno vedení SZTE, a to včetně zanesení jejích jednotlivých komponentů - např. měřiče tepla a uzavíracích armatur, které mají být uzavřeny žalobkyní jako vlastníkem SZTE. Dále je zde jasným způsobem vyobrazeno také navazující vedení vnitřních rozvodů budovy včetně instalovaných uzávěrů vlastníka objektu, které budou uzavřeny, přičemž je jednoznačně vymezeno též místo přerušení a zaslepení rozvodů dosavadního zásobování teplem, jakož i místo napojení nového zdroje tepla na vnitřní rozvody objektu. Na tomto základě a ve spojení s již dříve citovanou judikaturou správních soudů tak nelze za dané situace shledat, že by povolovaná stavba měla jakkoliv poškodit či zničit SZTE (popř. její jednotlivé komponenty) ve vlastnictví žalobkyně. Pro úplnost lze také zmínit, že pokud žalobkyně dané tvrzení vztahuje k náhradě případných škod, jedná se o otázku ryze soukromoprávní povahy, nesouvisející s ochranou veřejných subjektivních práv žalobkyně, kterých se může před správním soudem dovolávat.

29. Závěrem je možno k odkazu žalobkyně na § 509 občanského zákoníku dodat, že byl uplatněn v rovině značně obecné argumentace, aniž by tedy byly relevantně namítány informace podávající se z obsahu spisové dokumentace (projektové dokumentace), byť např. z § 161 stavebního zákona vyplývá mj. povinnost vést o svém vlastnictví technické infrastruktury evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu. Jinak řečeno, žalobkyně nijak neuvedla, jaké je dle jejího názoru rozhraní vlastnického práva v dotčeném objektu ani k tomu neoznačila případné důkazy. Žalobkyně tak nepřinesla žádná tvrzení schopná skutečnosti jasně plynoucí ze spisové dokumentace vyvrátit. Za daného stavu za takové tvrzení nebylo možno považovat ani v žalobě uvedený poukaz žalobkyně stran nevyhodnocení historické dokumentace k výstavbě dotčené budovy.
30. Vycházejí z dříve konstatovaných rozhodných okolností posuzované věci pak nelze přisvědčit ani poukazu žalobkyně na § 184a stavebního zákona. Podle § 184a odst. 1 stavebního zákona platí, že není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby. Není-li žadatel o povolení změny dokončené stavby jejím vlastníkem, dokládá souhlas vlastníka stavby. K žádosti o povolení změny dokončené stavby v bytovém spoluvlastnictví vlastník jednotky dokládá souhlas společenství vlastníků, nebo správce, pokud společenství vlastníků nevzniklo. Namítaná rozhodnutí správních orgánů ve věci nicméně nijak přímo nezasahují do vlastnického práva žalobkyně k SZTE, neboť stavebník zjevně nerealizuje předmětnou stavbu na SZTE v majetku žalobkyně, jak už bylo shora vyloženo (viz projektová dokumentace stavby), ale pouze na částech (resp. součástech) dotčené budovy ve vlastnictví stavebníka samotného. Odkaz žalobkyně na absenci jejího souhlasu se stavbou ve smyslu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nadepsaného ustanovení stavebního zákona je tak třeba hodnotit nepřipadným. K tomu je možno doplnit, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 5. 2023, č. j. 4 As 36/2023-38, k obdobně uplatněné žalobní argumentaci vyložil, že „*vlastnické právo stěžovatelky k SZTE nebude povoleným stavebním záměrem nijak dotčeno, demontáž součástí SZTE, které jsou v jejím vlastnictví, není předmětem stavebního povolení a stavební úprava (nový způsob vytápění) nebude využívat SZTE v jejím vlastnictví. Stavebník tedy nerealizuje změnu dokončené stavby, která by jakkoliv využívala nemovitou věc ve vlastnictví stěžovatelky. Není tedy důvodu vyžadovat k vydání stavebního povolení souhlas stěžovatelky podle § 184a odst. 1 stavebního zákona. Takový souhlas je zjevně vyžadován pouze po vlastnících pozemku či stavby, na nichž či v nichž má být stavba provedena. Stěžovatelčina SZTE to v tomto případě není.*“

31. Pokud jde dále o komplex žalobních tvrzení o nesprávném posouzení předmětné stavby, resp. zda se jedná o zřízení zdroje dle § 77 odst. 4 energetického zákona nebo podle § 77 odst. 5 téhož zákona, pak soud uvádí, že se k rozdílu mezi § 77 odst. 4 a 5 energetického zákona odborná literatura vyjádřila tak, že „*[o]dlíšnost v případě odstavce 5 tkví v tom, že zde nebude možno hovořit o ovlivnění provozu rozvodného zařízení ve smyslu odstavce 4, tj. o ovlivnění provozováním jiného zdroje. Ze samotného jazykového znění odstavce 4 to sice nevyplývá, neboť by bylo možno do určité míry hovořit o ovlivnění provozu rozvodného tepelného zařízení i při samotném odpojení konkrétního odběrného místa, nicméně předně by zde nebyl ospravedlněn natolik významný zásah do soukromoprávní sféry odběratele za situace, kdy již nechce využívat služeb infrastruktury centrálního zásobování, tj. již nemusí strpět právní omezení plynoucí z užívání předmětu obecné potřeby a veřejného zájmu; dále je třeba vycházet z toho, že odstavec 5 stanoví veřejnoprávní podmínky provedení změny způsobu vytápění včetně řešení takové situace ve vztahu k dodavateli, přičemž při splnění zákonem stanovených podmínek je možno nepochybně hovořit o nároku na realizaci odpojení od odběrného tepelného zařízení, kterému by neměly být činěny překážky z důvodu soukromoprávních zájmů třetích osob, které zájmy odběratele významně nepřevyšují (když s ohledem na trend snižování množství odběru tepla z rozvodných zařízení nelze hovořit v případě odpojení odběrného místa o zásadním problému majícím na dodavatele ekonomicky či technicky zničující efekt, byť na celou soustavu má pochopitelně více takových případů efekt agregovaný).* Pokud tedy odstavec 5 hovoří o změně způsobu dodávky či změně způsobu vytápění, bude se jednat v zásadě o každý případ, kdy odběratel přestane odebírat tepelnou energii z rozvodného tepelného zařízení či zdroje provozovaných držitelem licence (případ nad rámec situace popsané v odstavci 4), anebo bude provozovat svůj zdroj s nimi propojený.“ (srov. Zdvihal, Z., Svěráková, J., Med, J., Osadská, J. a kol.: *Energetický zákon. Komentář. 1. vydání.*, C. H. Beck, Praha: 2020, k § 77).
32. Z projektové dokumentace je v řešené věci jednoznačně zřejmé, že předmětem daného projektu je návrh změny zdroje tepla v dotčeném bytovém domě – konkrétně zřízení nového topného zdroje (a ohřevu teplé vody) plynovými kotly, instalovanými v suterénu (1.PP) bytového domu, přičemž dojde k jejich propojení se stávajícím topným systémem prostřednictvím instalace nových kulových uzávěrů na páteřním potrubí topného systému objektu v majetku vlastníka dotčeného objektu, tedy za posledními uzávěry zařízení stávajícího dodavatele tepla. Před zahájením montážních prací na propojování bude zástupce majitele zařízení pro zásobování z CZT vyzván k uzavření armatur, které jsou v jeho majetku. Následně bude přípojka tepla zaslepena. Jinými slovy, dojde k odpojení stávajícího přívodu tepla do budovy z centrálního zdroje tepla uzavřením armatur a zaslepením přípojky tepla do objektu. Skutečnost, že daná stavba bude od SZTE fakticky odpojena, je tudíž ze spisové dokumentace naprosto zřejmá. Jak přitom vyplývá z výše citovaného, odpojením od SZTE dochází ke změně způsobu vytápění, která je upravena právě v § 77 odst. 5 energetického zákona, a nejedná se proto o stavbu dle § 77 odst. 4 energetického Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zákona (ostatně takto správně vyložil už žalovaný a stavební úřad v namítaných rozhodnutích). V projednávaném případě se tak jedná o zcela samostatné zařízení – zdroj tepla, který nebude se stávajícím zařízením (funkčně) propojen, a svým samostatným provozem proto nebude moci původní rozvodné zařízení SZTE v budoucnu jakkoliv ovlivňovat. V předmětné věci se tudíž nejedná o náhradní nebo jiný zdroj tepelné energie ve smyslu § 77 odst. 4 energetického zákona. Požadavek na písemnou dohodu mezi stavebníkem a žalobkyní jako držitelem licence na rozvod tepelné energie tedy nebyl podmínkou povolení dané stavby. Uplatněná žalobní argumentace tudíž nebyla přílehavá ani v této části.

33. K tomu je případným odkázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2023, č. j. 4 As 36/2023-38, v němž bylo konstatováno, že *„Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že instalaci tepelných čerpadel (realizaci povolené stavby) a jejich napojení na rozvody v bytovém domě lze navrhovaným způsobem funkčně dokončit, aniž by byla jakkoliv dotčena soustava ve vlastnictví stěžovatelky. Odpojení SZTE od bytového domu je logickým a nutným důsledkem výměny hlavního zdroje tepla podle § 77 odst. 5 energetického zákona a nemůže představovat neoprávněný zásah do soustavy ve vlastnictví stěžovatelky (obdobně viz rozsudek NSS ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37, bod 20). Stěžovatelka se tedy mylí, když tvrdí, že znefunkčnění SZTE představuje jednoznačný zásah do ní, a má být řešen v projektové dokumentaci k instalaci tepelných čerpadel. Podobné teze byly Nejvyšším správním soudem v minulosti opakovaně vyvráceny. V rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 As 93/2016-30, Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že předmětem řízení o povolení stavby – nového zdroje vytápění – není celá změna vytápění včetně odstranění tepelné přípojky a jiných technických otázek souvisejících s odpojením SZTE a jeho zaslepením.“* V návaznosti na vše shora uvedené tedy nelze přisvědčit ani obecnému tvrzení žalobkyně, že napadené rozhodnutí působí v této části vnitřně rozporně, když je v daném ohledu podstatný samotný předmět stavebního řízení. Tepelná přípojka vedoucí do dotčeného bytového domu nemohla být předmětnou stavbou v rozsahu, v jakém byla povolována ve stavebním řízení, dotčena. Odpojení od SZTE se zároveň uskutečňuje nikoliv pouze faktickým odstraněním přípojky k SZTE. K odpojení od SZTE a ke změně způsobu vytápění může zcela zřejmě dojít, aniž by byla odstraněna tepelná přípojka; realizace povolované stavby bude spočívat v instalaci nového zdroje tepla a zaslepení stávající tepelné přípojky ze SZTE. Faktická další existence tepelné přípojky pak nemusí být (a v tomto konkrétním případě není) pro účely stavebního řízení ve věci stavby spočívající ve změně topného zdroje relevantní. Tvrzení žalobkyně, že má dojít k zabezpečení či odstranění tepelné přípojky v jejím vlastnictví, tedy nemohou být řešena správními orgány v tomto stavebním řízení, neboť se jedná o otázky týkající se soukromoprávního vztahu mezi žalobkyní a stavebníkem, jdoucí nad rámec předmětu stavebního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 As 93/2016-30). Takové požadavky pak zjevně nemají zákonnou oporu a nelze je dovozovat ani z § 77 odst. 5 energetického zákona. Citované ustanovení totiž v žádném případě nezakládá kompetenci stavebního úřadu k tomu, aby bez dalšího rozšiřoval předmět stavebního řízení nad rámec žádosti stavebníka, neboť stavební úřad posuzuje stavební záměr v navržené podobě obsažené v projektové dokumentaci, popř. jakkoliv zavazoval stavebníka k povinnostem týkajícím se tepelné přípojky, která není jeho vlastnictvím.
34. Jak také konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37, nebo ze dne 28. 1. 2022, č. j. 5 As 274/2019-35: *„Otázky související s odpojením a zaslepením stávající tepelné přípojky ze SZTE či s její další nadbytečností ovšem nemohly být řešeny v daném stavebním řízení, neboť se jedná o otázky týkající se právě soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelkou a stavebníkem. (...) Smyslem účastenství Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

stěžovatelky v řízení podle § 77 odst. 5 energetického zákona má být ochrana jejích věcných práv k teplovodním rozvodům a instalacím na SZTE před neoprávněným zásahem do nich. Takovým zásahem přitom není a nemůže být prosté odpojení od SZTE, jak naznačuje stěžovatelka v kasační stížnosti. Jak již bylo řečeno, jde o logický důsledek povolení změny způsobu vytápění dotčeného objektu, a nic na tom nemění ani stěžovatelkou namítaná skutečnost, že se sníží hodnota SZTE či pozbyde účelu. Opět jde o zřejmý důsledek, který přinese realizace stavebního záměru, u něhož je z povahy věci jasné, že negativně zasáhne do ekonomické sféry stěžovatelky, jelikož jí sníží odbyt tepelné energie dodávané v rámci SZTE. To ovšem neznamená, že by měly být tyto ekonomické zájmy stěžovatelky zohledněny ve stavebním řízení vedeném ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona, a to ani v případě, že by se snad dopady způsobené ztrátou odběratele promítly do cen ostatních odběratelů tepelné energie ze SZTE. Nešlo by o situaci vytvářející veřejný zájem, který by měl být chráněn ve stavebním řízení, nadto stěžovatelkou jako podnikatelským subjektem, neboť ve stavebním řízení nejsou předmětem posouzení ekonomické zájmy účastníků řízení; k tomu shodně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 As 84/2014-59, či ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015-39.“ Stejně tak lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 92/2013-51, či ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 As 74/2020-40, v nichž se k otázce ovlivnění SZTE povolenými stavebními úpravami vyjádřil tak, že „[n]amítá-li stěžovatel, že předmětná přípojka k SZTE ztratí svým neužíváním způsobilost sloužit k vytápění, jedná se dle názoru soudu o otázku týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem. V této souvislosti je vhodné upozornit na úpravu obsaženou v § 77 odst. 5 věta druhá energetického zákona, dle které veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje. V žádném případě pak nelze pouze s odkazem na možné znehodnocení části SZTE požadovat, aby stavebník již navždy setrval ve smluvním vztahu se stěžovatelem (dodavatelem tepelné energie).“

35. Dovožovala-li tedy žalobkyně v posuzovaném případě zásah do svých práv k tepelnému zařízení také ze skutečnosti, že v namítaných rozhodnutích, resp. v projektové dokumentaci, není vyřešeno celkové odpojení dotčené budovy od SZTE (resp. odstranění rozvodného tepelného zařízení), když informace plynoucí z projektové dokumentace stran uzavření armatur za tepelným zařízením v jejím vlastnictví a zaslepení přípojek v místě, které je již ve vlastnictví stavebníka, žalobkyně zřejmě nepovažovala v tomto ohledu za dostatečné, pak soud znovu konstatuje, že otázky související se samotným odstraněním tepelné přípojky ze SZTE nemohly být v daném stavebním řízení blíže řešeny. Ve smyslu nadepsaných judikатурních závěrů se totiž nejednalo o námitky vztahující se ke konkrétnímu zásahu do tepelného zařízení žalobkyně či dotčení tohoto zařízení, neboť ve svém důsledku směřovaly toliko k nadbytečnosti části tepelné soustavy či možnému vlivu na celkovou provozuschopnost a funkčnost soustavy. Šlo tedy o námitky soukromoprávního charakteru, které nebyly předmětem vedeného správního řízení. Soud proto nepřisvědčil ani této žalobní argumentaci.
36. Zdejší soud přitom neprovedl podle § 52 odst. 1 s. ř. s. žalobkyní navržené dokazování obsahem spisového materiálu stavebního úřadu k výstavbě budovy X, včetně kolaudačního rozhodnutí, jakož ani spisovou dokumentací stavebního úřadu k výstavbě SZTE pro stavbu budovy X, včetně kolaudačního rozhodnutí, a to pro zjevnou nadbytečnost. Jak totiž plyne ze shora provedeného hodnocení soudu, veškeré pro věc rozhodné okolnosti obsahovala již samotná spisová dokumentace vedená právě pro daný případ, kterou se však dokazování neprovádí.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

37. K tomu je pak třeba uvést, že navrhla-li žalobkyně též důkaz správním spisem vedeným v projednávané věci - konkrétně napadeným a prvostupňovým rozhodnutím, žádostí o stavební povolení, rozhodnutími žalovaného a stavebního úřadu předcházejícími napadené a prvostupňové rozhodnutí a námitkou žalobkyně ze dne 22. 3. 2021, obsah správního spisu (tj. všechny jeho součásti) nelze považovat bez dalšího za důkaz, neboť vychází-li soud ve správním soudnictví z údajů a listin obsažených ve správním spisu, nejedná se o dokazování ve smyslu nadepsaného ustanovení s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 68/2011-75). Vyplývá to ze samotné podstaty řízení ve správním soudnictví, které je přezkumným řízením řízení správního, přičemž správní spis je obrazem a výsledkem správního řízení, dokládající skutkový stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2019, č. j. 3 Afs 194/2017-25).
38. S ohledem na veškeré shora uvedené skutečnosti tak soud ve věci uzavírá, že neshledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud proto žalobu v mezích žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a tudíž ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
39. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, jelikož žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, přičemž tento ani jejich náhradu nepožadoval.
40. Osobě zúčastněné na řízení pak soud výrokem III. rozsudku nepřiznal náhradu nákladů řízení, a to v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., neboť jí soud neuložil žádné povinnosti, v souvislosti s nimiž jí mohly vzniknout náklady řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 16. října 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu